

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Андреана Станиславова Стойкова- Къналиева
Университет за национално и световно стопанство;
05.02.06 „Статистика и демография“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност 05.02.06 „Статистика и демография“* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Милен Георгиев Иванов
Тема на дисертационния труд: Статистическо изследване на инфлацията в България за периода 2000-2019 година

Основание за представяне на становището: Участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1087/14.04.2021г. на Заместник- ректора по научно- изследователската и международна дейност на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към **катедра „Статистика и иконометрия“/факултет „Приложна информатика и статистика“** на УНСС по *научна специалност 05.02.06 „Статистика и демография“* съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС № 961/20.04.2015г. Обучението е осъществено в **задочна** форма през периода 2015-2021г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд е разработен на 251 стр. от които 199 стр. основен текст, 39 стр. приложения и 13 стр. библиография, използвани методологии и публикации на автора. Структуриран е в увод,

три глави, заключение и три приложения. Към дисертационния труд има и библиография, включваща 115 заглавия- 32 на български език и 83 на английски език. Посочени са и 9 методологии на различни институции като НСИ, Eurostat, International Monetary Fund и други използвани в дисертационни труд.

Актуалността на изследваният проблем, разисквана в уводната част на труда е безспорна. Нещо повече, темата на дисертационния труд е с непреходно значение за икономиката на всяка отделна страна Проблемите на инфлацията, нейното измерване и прогнозиране се явяват централни за всяка икономика.

Обектът, предметът и обхвата на изследването са ясно отграничени и те са свързани с инфлационните процеси, тяхната същност, динамика и факторна обусловеност. Изследването обхваща инфлационните процеси в България през периода 2000-2019г. Обхватът на изследването е свързан и с прогностичен анализ, включващ подходи, методи и начини на прогнозиране, отнасящи се както до ретроспективни прогнози за изследвания период, така и до конкретно разработени прогнози за периода 2020-2022година.

Целта на разработката в дисертационния труд е да се изследват състоянието, факторната обусловеност и динамиката на инфлационните процеси през периода 2000-2019 година в България. На тази основа да се изградят научно обосновани прогностични модели и прогнози. Да се дефинират изводи и предложения. С оглед постигането на поставената цел са формулирани и конкретни изследователски задачи.

Дефинираната изследователска теза и работни хипотези, съответстват на поставената цел и задачи и показват вижданията на докторанта по изследваните проблеми. Основната теза застъпвана в дисертационния труд е, че през изследвания период в България се наблюдават инфлационни процеси предизвиквани от различни фактори проявяващи се в различна степен в отделните времеви периоди. Това налага детайлен анализ на динамиката и структурата на инфлацията, като това би помогнало за по-точната оценка на инфлационните процеси, както и за по-прецизното прогнозиране на общото равнище на цените.

В Първа глава на дисертационния труд докторантът демонстрира добро познаване на основните теоретични концепции за същността на

инфлацията като икономическо явление, факторите за нейната поява, компонентите и измерителите ѝ. На базата на сериозен анализ на съществуващото в литературата и практиката той извежда собствени схематични теоретични модели и постановки, които не само обогатяват съществуващото в литературата, но се явяват и като основа за конкретизация на по-нататъшната му работа.

Втора глава е посветена на изследване на факторната обусловеност на инфлацията и методите за нейното прогнозиране, като тук докторантът демонстрира много добра статистическа култура и познания. Представените съществуващи и конструирани от докторанта модели за прогнозиране на инфлацията са добре обосновани и се явяват като важна основа за емпиричният анализ на изследването.

В трета глава са представени резултатите от проведеното емпирично изследване на инфлацията в България през периода 2000-2019г. Извършеното изследване, както и представянето и анализа на получените резултати говорят за научните и статистически познания на автора. Тук са представени и разработените прогнози, като са използвани различни методи за прогнозиране. Извършено е сравнение и са избрани най-подходящите при конкретните условия методи. Апробиран е и комбиниран авторски модел на прогнозиране.

В заключението са изведени 15 извода свързани с различни страни от изследването и изследователския процес. Те по безспорен начин демонстрират научните и научно-приложните резултати получени в дисертационния труд.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

При разработването на дисертационния труд ясно личи логическата обвързаност в изграждането на изследването. Докторантът тръгва от простите неща и достига до сложните, изискващи задълбочени познания, взаимно обвързани компоненти на анализа. В дисертационния труд са логически обвързани постановката на проблема, методологическите и методически подходи при изследването му, разработеният инструментариум на изследването, проведеното емпирично изследване и анализа на получените резултати. Целият подход на изграждане на

дисертационния труд показва научна осведоменост, творчески възможности и статистическа култура.

Трябва да се отбележи, че докторантът успешно се е справил с поставената цел и задачи, като е защитил своята основна изследователска теза. Дефинираните работни хипотези са верифицирани чрез авторското емпирично изследване.

Основните научно-приложни резултати са получени чрез богат набор от статистически и иконометрични методи, което потвърждава статистическите познания и култура на докторанта.

Изведените обобщения в края на всяка глава имат както теоретична, така и научно-приложна стойност. Получените от изследването резултати доказват верността на докторантските виждания .

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочени са 7 научни и научно приложни приноси. Приемам изведените от докторанта приноси, като резултат от разработения дисертационен труд. Те са логично обосновани, аргументирани чрез подхода на изследването и практически доказани чрез проведеното емпирично изследване. Към това бих прибавила и резултатите от конкретно разработените прогнози с хоризонт до 2022 година.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът Милен Иванов има три публикации по изследваната тематика - два научни доклада, публикувани в Сборници с доклади от проведени международни научни конференции и една статия публикувана в сп. Икономически и социални алтернативи, бр.1, 2021г И трите публикации са по тематиката на дисертационния труд и разискват различни аспекти от изследването.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът в структурно и съдържателно отношение възпроизвежда дисертационния труд и представя основните и най-важни моменти от разработката. В него са отбелязани както основните изводи от извършената изследователска работа, така и научните и научно-приложни

приноси на дисертационния труд. Той съответства на изискванията за разработването на автореферат.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към разработения дисертационен труд нямам съществени бележки.

Бих отбелязала само, че в посочената библиография има само 32 заглавия на български език. Всъщност в българската икономическа литература има още много разработки по проблемите на инфлацията и те заслужават да бъдат проучени.

И една препоръка. Препоръчвам на автора в бъдещата си работа да направи прогнози в малко по- дългосрочен план, например до 2025 година, въпреки съществуващите проблеми при осигуряването на съпоставими прогнозни данни. Така още по-ясно биха се проявили особеностите и проблемите при прогнозиране на инфлационните процеси.

8. Заключение

Като отчитам всичко направено в дисертационния труд, научните и научно-приложните достижения на докторанта **Милен Георгиев Иванов** изразявам категоричното си становище **за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.02.06 „Статистика и демография“**

12.05.2021г.
гр. София

Подпис:
(доц.д-р Андреана Стойкова-Къналиева)